

Een nieuw VZZ- bestuur en een nieuw lidmaatschap

Op 13 april heeft de Algemene Ledenvergadering van de VZZ plaats gehad. Twee belangrijke veranderingen stonden op het programma. Om te beginnen droeg Sim Broekhuizen, na vier jaar voorzitter te zijn geweest, de hamer over aan Kees de Lange. Zonder overdrijving kan gezegd worden dat de huidige betrokkenheid van de VZZ bij veel activiteiten mogelijk was dankzij de onvermoeibare inzet van Sim. Gelukkig verlaat hij het bestuur niet helemaal, zodat het nieuwe bestuur niet meteen alles zelf hoeft op te knappen.

De secretaris, Manfred Weisz, heeft het bestuur wel definitief verlaten en zijn functie overgedragen aan Ton Goedhart. Manfred heeft tijdens zijn secretarisschap een

belangrijke bijdrage geleverd aan de professionalisering van de VZZ. Hoewel uit het bestuur gestapt, blijft ook hij nog actief: hij heeft alweer ideeën voor een nieuwe werkgroep.

De tweede belangrijke verandering is de wijziging van de lidmaatschapsstructuur. De ALV heeft met meerderheid van stemmen gekozen voor variant 1, zoals die in de jaarstukken stond. Dit betekent dat er (per 1 januari 1997) niet zoveel verandert. Een abonnement op Zoogdier kost na 31 december 1996 nog evenveel als nu, namelijk f 25,- (BF 450), evenals een los abonnement op Lutra, namelijk f 60,- (BF 1080). Ook het studentlidmaatschap blijft gehandhaafd, zij het

dat nu sprake is van een korting van f 10,- (BF 180) gedurende 2 jaar (was: f 15,- of BF 270). Er is wel een goedkoper basislidmaatschap ingesteld, waarbij men één tijdschrift, en wel Zoogdier, ontvangt en gratis of tegen een gereduceerd tarief kan deelnemen aan werkgroepen en themadagen. Dit basislidmaatschap kost f 40,- (BF 720). Voor leden die beide tijdschriften willen blijven ontvangen verandert er niets; de kosten hiervoor blijven f 55,- (BF 1000).

Het VZZ-erelid Bauke Hoekstra (rechts) houdt zich blijkbaar ook bezig met uitgestorven zoogdieren: graafwerk naar de mammoet van Borne, Twente. Foto Diane Diemel, Natuurmuseum Enschede

Sporen zoeken op Voorne; impressies van een veldwerkgroepkamp

De routebeschrijving naar het VZZ-sporenkamp op Voorne, afgelopen april gehouden, voorkwam dat we direkt al het spoor bijster raakten. Ons onderkomen bleek een heuse bunker in de duinen te zijn, heel groot en koud van binnen, maar wel met wc, douche, keukens en bedden. Een dialezing door Annemarie van Diepenbeek, een echte deskundige op het gebied van sporen, zette ons op het goede spoor. Haar enthousiasme was aanstekelijk. Voor het slapen gaan maakten we nog een wandeling met de batdetector op zoek naar vleurmuizen. Onze moeite werd beloond. Volgens de aanwezige deskundigen hoorden we dwergvleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ook zagen we twee reeën. Onder uitbundig gezang (van de nachtegaal) keerden we terug richting kamp.

Zaterdagochtend moesten we eerst flink dweilen. Er had een pomp aangezet moeten worden, foutje, bedankt! Na ontbijt en koffie gingen we met Annemarie op zoek naar sporen, en die vonden we: keutels en vraatsporen van konijnen; loopsporen van kevers; schilsporen en vraat aan hazelnoten

Haren van een ree, op haar ligplaats. *Foto Joost Verbeek*

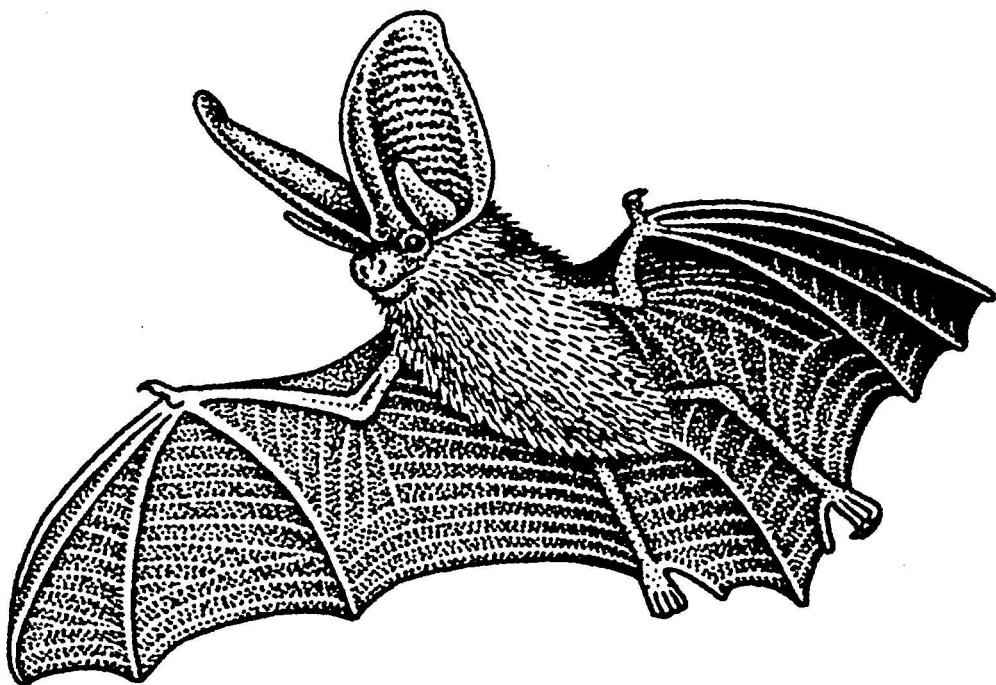
van de eekhoorn; loopsporen van de pad en ingedroogde paddensnoeren; veldmuisgangetjes; prenten, haren, keutels, geurmerken, ligplaatsen en wissels van reeën; prenten van de bunzing; prenten van vogels zoals eend, fazant, reiger en een kraaiachtige; en een hazelnoot met tandafdrukjes van de rosse woelmuis.

De grote vraag was of we sporen van de vos zouden tegenkomen in dit gebied, de duinen van Voorne. Dus werd er ook naar uitwerpselen gezocht. Maar we vonden geen vossendrollen, wel die van verwilderde kat, bunzing en diverse vogels. De vos komt hier blijkbaar (nog) niet voor, al hebben we maar een beperkt gebied afgezocht.

Na een heerlijke maaltijd op het terras van een restaurant in de buurt, werden er zaterdagavond ijverig braakballen van o.a. kerkuilen uitgeplozen. De vroege vogels onder ons maakten zondagochtend voor het ontbijt al een spoor-speurtocht. Na het ontbijt ging de hele groep aan dit detective-werk,

met het volgende resultaat: haren, keutels en krabsporen van konijnen; een plukplaats van vermoedelijk een sperwer die een merel had gegeten; braakballen van ransuil, meeuw en een kraaiachtige; allerlei soorten poep, o.a. van fazant, bergeend en verwilderde kat; holletjes en gangetjes van waarschijnlijk de aardmuis; restanten van een tureluur die door een bunzing was gegrepen; restanten van een waterhoen en een nonnetje; en allerlei veertjes van vogels.

Maar naast deze 'dode' sporen hebben we natuurlijk ook levende dieren gezien. Voor de vogelaars onder ons was er genoeg te beleven, en wat te denken van een rouwmantel (vlinder), padden, groene kikker, kleine watersalamander, ree en konijn. Dat natuurmenzen toch wel een tic hebben bleek tijdens de afsluitende woorden van Kris Joosten: iemand had een wilgenhoutrups gevonden, die toch ook nog bekeken en gefotografeerd moest worden. Een waardige afsluiting van een prima weekend, met dank aan de organisatoren en Annemarie. *Jantien Winter, Vondellaan 6, 3401 AN IJsselstein*

De VLEN en de VZZ samen

In 1986 werd de Stichting VleermuisOnderzoek (SVO) opgericht. Deze stichting stelde zich tot doel: 'Het bevorderen van het behoud en herstel van de fauna in het algemeen en van vleermuizen in Nederland in het bijzonder, door het verwerven en verspreiden van kennis'. De belangrijkste aanleiding voor de oprichting was het ontbreken van verspreidingsgegevens over vleermuizen in Nederland. Om deze kennislacune op te vullen werd een netwerk van vrijwilligers opgezet die systematisch waarnemingen van vleermuizen verzamelden, zodat uiteindelijk een verspreidingsatlas van de Nederlandse vleermuizen gemaakt zou kunnen worden. Als alles meezit dan zal deze atlas in het najaar van 1996 verschijnen.

Het netwerk van vrijwilligers kende een min of meer verenigingsachtige structuur, gesymboliseerd door het coördinatoroverleg en een eigen naam:

Vleermuiswerkgroep
Nederland (VLEN/svo).

Ditzelfde netwerk van vrijwilligers vormde de basis voor het project Zoogdiermonitoring van de VLEN/svo en de VZZ. Voor de voltooiing van de vleermuisatlas is het in stand houden van een netwerk van vrijwilligers niet meer noodzakelijk. Voor het project Zoogdiermonitoring wel. Een samengaan van de VZZ en het verenigingsdeel van de SVO (de VLEN dus) lag daarom voor de hand. Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de VZZ is dit samengaan een feit geworden. Sinds 13 april is een nieuwe werkgroep

aan de VZZ toegevoegd: Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN-VZZ). In het bestuur van deze werkgroep zitten Rudy van der Kuil, Floor van der Vliet en Eric Jansen. Het postbusnummer in Wageningen is vervallen, de werkgroep kan vanaf nu bereikt worden via Rudy van der Kuil, Lutherse Burgwal 24, 2512 CB Den Haag, 070-3652811 (NL).

Dit samengaan betekent ook dat de VLEN-Nieuwsbrief nu een uitgave van de VZZ is geworden. Voor deze Nieuwsbrief geldt hetzelfde als voor alle periodieken van de VZZ: iedereen kan hierop een abonnement nemen, ook zij die geen lid zijn van de VZZ. Een abonnement omvat vier nummers per jaar en kost f 17,50 (BF 315). *Opgave door overmaking van f 17,50 naar rekeningnummer 6236600 van de Postbank, t.n.v. VLEN te Leeuwarden, onder vermelding van 'abonnement VLEN-Nieuwsbrief'.*

Giften, erfstellingen en legaten

In het eerste helft van 1996 heeft de VZZ van de volgende mensen een gift gekregen:

- familie Polet, Ruurlo f 100,-
- P.C. v.d.Poel, Laren f 100,-
- anoniem f 4.500,-

We zijn de schenkers zeer erkentelijk voor hun steun.

Wilt u het werk van de VZZ ook steunen, dan kan dat door

een gift over te maken op rekening 203737 van de Postbank (Nederland) of op rekening 000-1486269-35 van de Postchecks (België). Het is ook mogelijk om de VZZ te steunen door middel van nalatenschappen en legaten. Voor nadere informatie hierover kunt u terecht bij uw notaris.

Inventarisatieweekend Veldwerkgroep

Van 20 tot en met 22 september organiseert de Veldwerkgroep van de VZZ een inventarisatieweekend op het landgoed Slangenburg (Gelderland). Het landgoed zal geïnventariseerd worden op kleine zoogdieren met life traps en er zal gezocht

worden naar sporen. Er wordt gecampeerd op een natuurcamping. De kosten bedragen circa f. 25,- (BF 500). Voor meer informatie en opgave kan contact worden opgenomen met *Kris Joosten, telefoon 024-3603367 (NL)*.

Wat doen we met de boomarter?

Op vrijdag 4 oktober 1996 organiseert de Werkgroep Boomarter Nederland (WBN) van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ) een themadag over de boomarter in Nederland.

In 1994 heeft het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij de Rode lijst van bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland gepubliceerd. In deze lijst is de boomarter opgenomen onder de categorie kwetsbaar, omdat het verspreidingsgebied van deze soort sinds 1960 met 25% is achteruitgegaan. De soort leek uit het oosten en zuiden van het land bijna verdwenen.

De kennis omtrent de verspreiding van de boomarter heeft echter nog veel hiaten. Ook was er nauwelijks iets bekend over de oorzaken van de achteruitgang en de ecolo-

gie van de boomarter in Nederland. Deze kennis is nodig om adequate (beheers-)maatregelen te kunnen nemen.

Dit was voor een aantal leden van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ) aanleiding om in 1991 een werkgroep op te richten die zich met deze vragen ging bezig houden: de Werkgroep Boomarter Nederland (WBN-VZZ).

Met de steun van het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek zochten WBN-leden en andere vrijwilligers de Nederlandse bossen af op sporen van boomarters. Daarnaast doen WBN-leden onderzoek naar het terreingebruik van boomarters, o.a. door het volgen van boomarters met behulp van radiotelemetrie.

Nu, vijf jaar later, is het tijd om een overzicht te geven van de bereikte resultaten. Hoe vergaat het de boomarter, wat eet hij, welke eisen stelt hij aan zijn leefgebied, wat moeten en kunnen we doen om de boomarter voor de Nederlandse fauna te behouden? Deze en nog meer vragen komen aan bod tijdens de themadag op 4 oktober aanstaande.

Naast sprekers van de Werkgroep Boomarter Nederland zullen deskundigen uit het buitenland over hun ervaringen met boomarters verhalen en zullen beleidsmakers hun mening geven over de bescherming van de boomarter in Nederland. De themadag eindigt met aanbevelingen voor toekomstig onderzoek en beleid.

Wie de themadag wil bijwonen kan zich tot 20 september aanmelden bij het Secretariaat van de VZZ, Emmalaan 41, 3581 HP Utrecht, tel: 030-2544642, fax: 030-2518467 (NL).